

A TENGERPART

NAPILAP.

VI évfolyam.

FIUME, kedd, 1909. február 2.

26. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viale dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelten áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos pett sorja 40 fillér.

A máv. ujjászervezése.

Üzletvezetőség Fiumében.

Ha reá ér ez a kormány, vagy megéri, akkor talán mégis megcsinálja a tavaszra a máv. reorganizációját. Nem kicsi munka, mert nagy elvi dolgokat kell szerencsés kézzel megoldani és emellett titokban kell csinálni, mert sok aspirációval állanak szemben és a legtöbb aspirációt egy könnyörtelen fait accompli elé akarják állítani.

Nagyon sok vezető állás létesül és ezekért már megindultak titokban a küzdelmek, és sok város pályázik a vasuti üzletvezetőségi székhelyért és e városok mögött mindenütt befolyásos képviselők állanak.

A legújabb terv szerint, amely kipattant, az eddigi üzletvezetőségi székhelyeken kívül az összes forgalmi főnökségi székhelyek is üzletvezetőségekkel alakulnak.

Nézzük most már, hol vannak üzletvezetőségi székhelyek és hol forgalmi főnökségek. Budapesten két üzletvezetőség van, azonkívül Szombathely, Miskolc, Debrecen, Arad, Kolozsvár, Szeged és Zágráb városokban. Forgalmi főnökség tizenhat helyen van. E helyek a következők:

Pozsony, Győr, Szabadka, Losonc, Szatmár, Sátoraljaújhely, Szolnok, Piski, Nagyvárad, Brassó, Eszék, Nagybecskerek, Temesvár, Fiume, Kaposvár, Pécs.

Mind virágzó városok, ahol helye van egy üzletvezetőségnek, csak Piskin nem tudjuk, hogy lehet majd vasuti üzletvezetőséget elhelyezni. Amint hírlük, Piski helyett Nagyszében van kiszemelve.

Tehát huszonöt üzletvezetőség lenne, mely üzletvezetőségeket azért tervezik oly kis méretekre, hogy az áttekintése a vonalainknak könnyű legyen.

Az üzletvezetőségek szaporításával természetesen, mint már hónapokkal ezelőtt megírtuk fogy az igazgatóság személyzetének a létszáma. Az igazgatóságban is eltörlük az ügyosztályokat és szaporítják a szakosztályok számát.

Tehát a külszolgálatban eltűnik a forgalmi főnökség, az igazgatóságnál pedig az ügyosztály. A bevétel-ellenőrségből és visszatérítési hivatalból új pénzügyi főosztály létesül, a díj-szabási osztály pedig átmegy a forgalmi osztályba.

A bevétel-ellenőrség és visszkérés egyesítése folytán a tervezet szerint helyi forgalmi bevétel-ellenőrzési és visszatérítési szakosztály és így tovább minden elszámolási csoportra ezen a mintán külön szakosztály létesül.

Ezek az információk mind megfelelnek az elmúlt év őszén nyert értesüléseinknek, csak azt látjuk újra, hogy még mindig nem forrott ki a reorganizáció teljes egészében, hanem újabb és újabb alakulatokat próbálnak kieszélni.

A beosztási nehézségeken, mert mind az igazgatóságot, mind az üzletvezetőséget óriási munka újlag beosztani, ezen nehézségeken kívül azonban nagy dilemmákat okoznak a személyi kérdések.

A reorganizációt, mint halljuk, nagymérvű nyugdíjazások előzik meg és igen sok fiatal és friss erő jut vezető állásba. És a személyek megválasztása nem kis fejtörés okoz akkor, mikor maga az igazgatóság nem szívesen látja az egész felfordulást, sőt fél tőle.

Természetes ez az alakulás egy nagy nagy „ha“-ra van alapítva. Ha megmarad a kormány. Mert ha bukik, az új miniszternek más gondja lesz, mint fenekestül felfordítani a máv. bár döcögő, de mégis megülpedett adminisztrációját.

Nem mulaszthatjuk el még azt is megjegyezni, hogy a máv. tiszt. elnevezései változást szenvednek. A hivatalnok vagy forgalmi, vagy pénztári tiszt lesz beosztása szerint. Az ellenőrből vasuti segédtitkár lesz, a főellenőrből vasuti titkár. A felügyelő vasuti tanácsos, a főfelügyelő vasuti főtanácsos lesz. Az üzletvezető üzletigazgatóvá válik. Az igazgatók címei megmaradnak.

Ezek természetesen még mind a levegőben kóvályognak és nem megállapodott dolgok. Csak tervezetek. A vasuti címzések dolga azonban nem is oly neveltséges, mint első pillanatra hiszik. Amint vasutas olvasóink mondják, az ellenőr, felügyelő és főfelügyelő címzések régen diszkreditáltak a mi derék villamos- és omnibusz-konduktoraink és budapesti házfelügyelőink által. A tervezett elnevezések jobban megfelelnek a hivatalnoki hierarchiának: és ha csak ez a baj, isten neki, tessék az új címzéseket rendszeresíteni.

— A rappresentanza ülését újból elhalasztották. A városi képviselőtestület ma estére tervezett ülését szerdára, a hó 3-ára halasztották el. Az ülésen tudvalevőleg az 1909 évi városi költségvetést kellett volna tárgyalni.

— Az új kivándorlási főfelügyelő. Hír szerint a kormány jelöltje báró Lévy Lajos lemondásával megüresedett kivándorlási főfelügyelői állásra ifj. Madarász József országgyűlési képviselő. Ifjú Madarász Józsefet szakembernek tartják, mert tagja a kivándorlási bizottságnak és az elmúlt nyáron Newyorkban járt a kormány megbízásából a kivándorlási ügyek tanulmányozására. (Egy ilyen néhány hetes látogatás az Egyesült-Államokban még senkit se tett szakemberré. — A szerk.)

— A nagyszerb összeesküvés. A nagyszerb propaganda miatt letartóztatott szerbek védői az ügyész vádindítványát és a perhez tartozó egyéb okmányokat magyar nyelvre fordították le, hogy a magyar képviselőház tagjai elolvashassák az egész pör anyagát. A munka

sajtó alatt van és néhány nap múlva megjelenik.

— A horvát koalíció legújabb akciója. A dalmáciai horvátok táborából két nap óta három politikus időzik Zágrábban: dr Dulipics, Don Prodan és dr Dinkovics dalmáciai képviselők és tanácskozást folytatnak a horvát pártok bizalmi férfiival. A horvát-szerb koalíció pártjának kiküldöttei, a szerbek és a tiszta Starcsevics-párt kiküldöttei tegnapelőtt délelőtt és délután ismételt tanácskozásokat folytattak, amelyek a késő éjjeli órákig elhúzódtak. Késő éjjel a tanácskozásokról az a hír szivárgott ki, hogy az értekezleten a dalmát és horvát pártok képviselőinek befolyása alatt elhatározták, hogy a koalíció táborát kibővítik a dalmát és bosnyák képviselőkkel s a koalíció jövő politikáját új alapra fektetik.

Az új program a régivel abban különbözik, hogy a horvát-szerb koalíció ezentúl a horvát történelmi közjog alapjára helyezkedik. A koalíció horvát pártjai programjuk szerint a szerbeket is hajlandók a maguk törekvéseinek megnyerni s ez esetre a szerbeket a következő koncessziókkal kínálták meg: A horvát pártok elismerik a szerbeket, mint nemzetet Horvátországban. Elismerik a szerb nyelvet, megadják a szerbeknek a nemzeti zászlót és nemzeti jelvényeket, a számukra törvényben biztosított cyrill írást és a legszelebb alapon iskolai és egyházi autonómiát.

Az ülésen az ugynevezett méltóságos klub, a gróf Kulmer-Nikolics csoport, a földmivespárt és a Starcsevics-párt diszidensei: dr Starcsevics Mile és dr Paplics Antal is résztvettek. A tiszta Starcsevics-párt vezetőjét dr Frank Józsefet is meghívták, ő azonban nem jelent meg. Az ülést szigorúan bizalmasnak mondták ki, a megjelentek titoktartást fogadtak az ülésen történekről s egy kommunikék sem adtak ki. A szövetkezést csak akkor fogják nyilvánosságra hozni, ha az összes pártok bejelentették az új programhoz való hozzájárulásukat.

A mozgalom célja, mint beavatott forrásból jelentik, egyrészt a koalíció fentartása, másrészt és főleg az, hogy a nagyszerb propaganda vádlottjait megmentse, mert amennyiben Horvátország összes pártjai a szerb nemzet létjogosultságát, nyelvét, zászlóját és címerét elismernék, a hazaárulási pör illuzoriussá válnék.

A mozgalom arányaiból megállapítható, hogy a nagyszabású akció készül a szerb vádlottak megmentésére és a szebenikói határozatból következtetve nincs kizárva hogy ezt a demonstrációt a monarkia határára kívül fogják nyélbe ütni azért, hogy a nagyszerb propaganda-pörre egész Európa figyelmét főlhívják.

A Starcsevics-párt legutóbbi nyilatkozataiból azonban biztosra vehető, hogy a dr Frank József vezetése alatt álló tiszta Starcsevics-párt minden erejével, főképen pedig tervezett légióival meg fogja kísérelni a mozgalom meghiúsítását.

UJDONSÁGOK.

Gyertyaszentelő Boidogasszony holnapi ünnepe miatt **A TENGERPART** legközelebbi száma szerdán délután a rendes időben jelenik meg.

— **A fiumei egyházmegye önállósítása.** A fiumei egyházmegyének a zenggi püspökségtől való különválasztása úgy látszik a megvalósulás felé közeledik. A kormány legalább minden lehető elkövet, hogy a kérdést dülőre vigye. Erre vall az is, hogy tegnapelőtt ideérkezett Várady Lipót Árpád címzetes püspök, kultuszminiszteri osztálytanácsos, ki a fővárosból visszaérkezett kormányzóval együtt, Wickenburg kormányzóhelyettes, Vio podeszta és Zanella képviselő bevonásával szombaton és a tegnapi nap folyamán megvitatta a fiumei egyházmegye önállósításának módjait. A részleteket titokban tartják, de úgy halljuk, hogy a vatikánhoz való közvetlen csatolást, melyet a város vezetői akartak, teljesen eljuttatták. Valószínűleg önálló vikáriátust léptetnek életbe Fiumében, mely az esztergomi egyházmegyének lesz alárendelve. Várady püspök Drenován is járt, megnézte a templomot s a helyszínén is beható információkat szerzett magának az alközségnek a horvát papsággal való konfliktusról.

— **A szombati hóesés.** Az idei abnormis időjárás a „déli klímá”-hoz szokott kikötővárosunkat sem kíméli meg. Egy heti hideg, fagyos idő után szombaton este 7 óra körül sűrű hóesés indult meg, a mely órák hosszat tartott és az utcákat körülbelül tíz centiméter magas fehér hóréteggel borította be. Ehhez hasonló hóesést Fiumében 1890 tehát 18 év óta nem észleltek. Hat évvel ezelőtt is láttunk itt havat, de az csak az utcakövek réseiben gyűlt össze valamennyire és ott elolvadt néhány óra múlva. A kikötővárosunkban ritkaság számba menő hóesés élénk utcai jelenetekre is adott alkalmat. A korzón szombaton este álarcos és nem álarcos emberek s köztük nem egy uri asszony is a farsangi konfetti dobálás mintájára eszeveszetten dobálóztak. A Grande kávéház előtt egy megdobált uri ember nem vette tréfára a dolgot és botjával ütött szét a dobáló fiatal emberek között. A rendőrség is kénytelen volt egyes helyeken közbelepní. A vasuti állomás előtti téren kocsisok és utcai gyerekek még szombaton este két sikerült hőembert csinaltak, nem kis feltűnést okozván „szobrászi” munkájukkal.

Tegnap délelőtt lassan olvadozni kezdett a hó és a déli térenél sétálók alig tudtak a kellemetlen csatakos hóban előrejutni. Délután végre megemberelte magát a városi köztisztviségi hivatal és husz napszámmal hozzáfogatott a hó eltakarításához. A járda szélén felhalmozott hódombok egészen szokatlan látványt nyújtottak egész délután. A hó eltakarításával egyes utcákban még ma sem készültek el egészen és sok észak felé fekvő háztetőn is látni még a fehér leplet.

Abbaziában is látható nyomokat hagyott a szombati hóesés. A park utjait és a kevésbé járt utcákat még ma is fehér hóréteg borítja. A környékbeli hegyek mind hóval vannak borítva.

— **A mai és a holnapi magyar estélyek.** Egymásután két estén át pezsgő magyar élet fog uralkodni a Deák szálló földszinti termeiben. Ma este tartja meg a Máv. Altszti Kör zártkörű táncestélyét, holnap este pedig a Fiumei Magyar Kör nagy bálja zajlik le a kormányzó nejének, Nákó Sándorné grófné szül. Lipthay Eszter barónő védnöksége alatt. Az utóbbi bál kétségtelenül az idei magyar mulatságok clou-ja lesz. A száztágu rendező bizottság tagjai ez uton is fölkéreknek, hogy

holnap lehetőleg már 8 órakor legyenek jelen a feldisített teremben a jelvények kiosztása és az utolsó előkészületek megtétele végett.

Mint hogy megállapított, hogy a Magyar Kör meghívói közül igen sok a fiumei postakézbesítés gyarló volta miatt nem jutott el rendeltetési helyére, ez uton kéri a rendezőség mindazokat, kik meghívójukat, nem kapták meg és arra igényt tartanak, hogy Schwarz és Geró cégnél, vagy a De la Ville szállóban jelentkezzenek e célból. E két helyen válthatók meg a belépőjegyek is. A személyjegy ára 3 korona, a családjegyé 5 kor.

— **Álarcos bál a Susák-szállóban.** A Susák-szálló első emeleti nagytermében holnap, február 2-án katonazenekar közreműködésével nagy álarcos bál lesz. Belépti díj egy korona.

— **A trieszti magyar kör estélye.** A Trieszti Magyar Kör szombaton, e hó 6-án este 9 órakor a délolaszországi földrengés károsultjainak javára hangversenyt rendez, amelyet tánc követ.

— **Felolvasás a Szabad Lyceumban.** Garády Viktor ma, hétfőn este fél hét órakor folytatja az áll. felsőbb leányiskola felolvasó termében a mult héten megkezdett felolvasását „A halak életéről.”

— **Magyar tengerjáró hajóink utja.** Az *Adria* magyar királyi tengerhajós társaság gőzöseitnek járásáról a következő taverati jelentések érkeztek:

„*Adria*” jan. 29. Triesztből Malta, Nápoly és Marseillebe indult (B. vonal). „*Andrássy*” jan. 29. Triesztből Fiuméba indult A. vonalon. „*Arad*” jan. 18. óta Kataniában rakodik Rouen részére. „*Árpád*” jan. 14. óta javítás alatt van Triesztben. „*Balaton*” jan. 28. óta rakodik Fiumében Lisszabon, Rotterdam és Anvers részére. „*Báró Fejérváry*” jan. 27. óta kirak Velencében. „*Baross*” jan. 27. Sfaxból Rouenba indult. „*Báthory*” jan. 28. óta Valenciában rakodik London részére. „*B. Kemény*” jan. 18. óta Szantosban rakodik Trieszt és Fiume részére. „*Buda II.*” dec. 26. óta Kataniában van (megsérült). „*Carola*” Malta és Szirakuza közt közlekedik. „*Deák*” jan. 14. elindult Methylből Fiuméba. „*Duna*” Triesztben rakodik Katania, Malta, Valencia és Glasgow felé. „*Jókai*” jan. 28. elindult Liszabon, Leixoes és Glasgowba. „*Kálmán király*” jan. 27. elhaladt Dover mellett London, Grimsby Leith felé. „*Kassa*” jan. 29. Genuából Porto-Maurizio, Marseille és Spanyolország felé indult. „*Kolozsvár*” jan. 28. elindult Swanseából Velencébe. „*Lederer Sándor*” jan. 27. elindult Genuából hazafelé A. vonal. „*Mattekovits*” jan. 28. óta rakodik Marseilleban Barcelona és Valencia részére. „*Mátyás király*” jan. 28. elindult Bariből Marseille és Spanyolország felé A. vonalon. „*Nagy Lajos*” jan. 27. elindult Kataniából Triesztbe és Fiuméba. „*Rákóczi*” Kataniában rakodik hazafelé A. vonalon. „*Stefánia*” Kataniából indul Nápoly, Genua, Livorno, Barcelona és Braziliába. „*Szápáry*” jan. 29. Triesztből Fiuméba indul B. vonalon. „*Széchenyi*” jan. 28. elindult Fiuméből Malta, Tunisz, Algir, Gibraltár, Tanger, Bordeaux felé. „*Szeged*” jan. 28. Rotterdamból Antwerpenbe indult. „*Szell Kálmán*” jan. 28. Cardiffból Genuába indult. „*Szent László*” Genuában rakodik hazafelé. „*Tibor*” jan. 28. elindult Maltából Velence, Trieszt és Fiuméba. „*Tisza*” Kataniában rakodik Bari, Fiume és Trieszt felé. „*Zichy*” jan. 27. elindult Algirből Katania, Trieszt és Fiuméba. „*Zrinyi*” jan. 27. Valenciából hazafelé indult.

A **Magyar Keleti Tengerhajós Részvény Társaság** hajói közül „*Attila*” Hullból Bahia Blankába indult el, „*Gróf Tisza István*” Newport felé való útjában Gibraltárt érintette, „*Hieronymi*” Horsenből Newcastleba megérkezett, „*József Ágost Főherceg*” kiindult Cardiffból Alexandria felé, „*Kelet*” Konstantinápoly kikötőjében javítás alatt van, „*Kossuth*” livornói és nápolyi rendeltetéssel Bahia-Blankából, St.-Vincenbe indult, „*Nádor*” Kopenhága felé való útjában Konstantinápolyt érintette, „*Orsova*” ma Fiumében esedékes, „*Turul*” Newportból Marseille felé indult el.

Az **Atlantica** tengerhajózási részvénytársaság hajóinak mozdulatairól a következő híreket kaptuk: A „*Magyarország*” gőzhajó Fiumében rakodik ki. A „*Kossuth Ferenc*” gőzhajó Konstancában esedékes Rotterdamba rakodandó. A

„*Szterényi*” gőzhajó Gibraltárt érintette, útjában Fiume felé. A „*Morawitz*” gőzhajó ma megy Newportból Fiuméba. A „*Pollacsek*” gőzhajó Gibraltárt érintette fiumei útjában. Az **Atlantica** béreit hajóinak állásáról a következőket tudósítjuk: Az „*Epress*” gőzhajó Fiumében rakodik ki, a „*Duke of York*” gőzhajó Hullból Fiuméba indult, a „*Dartmoor*” gőzhajó Fiumében rakodik ki, a „*Meridian*” gőzhajó Hullban rakodik Fiuméba, a „*Georgios J. Coutzis*” gőzhajó Konstancában esedékes teljes farakományt Messinába rakodandó, a „*Vera*” gőzhajó ma indul Hullból Fiuméba, a „*Muriel Coverdale*” gőzhajó Hullban rakodik Fiuméba, a „*Zafiros Matsas*” gőzhajó Konstancában esedékes, teljes puhafarakományt Messinába szállítandó.

— **Az Ungaro-Croata és a bojkott.** Arra a hirre, hogy a magyar és osztrák árúk bojkottja megszűnt, a magyar-horvát hajóstársaság igazgatósága szombaton táviratot intézett Skutariba, ottani ügynökségéhez, vajjon elindíthatja-e oda Skodra nevű hajóját, mely két hetenként bonyolítja le a montenegrói és albán forgalmat. Erre az a válasz érkezett, hogy az albán és montenegrói bojkott még egye tart. Ennek alapján az Albániába Montenegroba rendelt rakományok nem is kerülhetnek elszállításra. A Skodra helyébe most ideiglenesen a Venezia gőzöst rendelték le a montenegrói partvidékre, amelynek Antivariban megengedték a kikötést, de rakományából csakis a kukorica szállítmányt rakhatta ki. A hajó többi rakománya nem kerülhetett partra és egész szállítmányát vissza volt kénytelen hozni Fiuméba.

— **Az új bortörvény végrehajtási utasítása ellen és az édesborok bejelentéséről.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter a borhamisításnak és a hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazásáról szóló 1908. évi XLVII. törvénycikk végrehajtásáról kibocsátotta rendeletét. Kereskedői körökben ezen végrehajtási rendelet több intézkedését sérelmesnek tartják, miert is a Magyar Kereskedelmi Csarnok borkereskedő szakosztálya e tárgyban ülést tartott. A Csarnok borszakosztálya azon állápontra helyezkedett, hogy ezuttal nem panaszozza el a rendeletet, hanem tárgyalását ezuttal csupán a bornyilvántartási könyvre szorította, amelyre vonatkozólag az összes jelen voltak egyhangulag kijelentették, hogy annak oly alakban való vezetése, mint a rendelet kívánja, fizikai lehetetlenség és hogy ezen előírások föntartása esetére üzleteik vezetésére képtelenek. Ennek folytán elhatározta a szakosztály, hogy e tárgyban indokolt fölterjesztést intéz a földmívelésügyi miniszterhez azon kérelemmel, hogy a borkönyvnek a rendeletben előirt módon való vezetését változtassa meg és illetve azt aképen módosítsa, ahogy a szakosztály javaslatot terjeszt elő.

Az új bortörvény szerint többé nem szabad mazsolaszőlő, vagy cukor felhasználásával édes bort készíteni. Az új törvény életbelépte, vagyis január elseje előtt ily módon készített édes vagy más csemegeborokat pedig január 31-ig büntetés terhe alatt be kell jelenteni az illetékes I. fokú hatóságoknak, t. i. a járási főszolgabíróknak, vagy városoknak a rendőrkapitányoknak. A bejelentett borkészlet a folyó év végéig még forgalomba hozható, viszont a bejelentés elmulasztása a törvény 38. szakasza értelmében 3 hónapig terjedhető elzárással és 1000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A bejelentéshez szükséges űrlap mintája a törvény végrehajtása tárgyában mult évi 112.000 sz. a. kiadott rendelethez van csatolva. Az illetékes hatóságok feladata, hogy a bejelentés megtörténtét ellenőrizék. A végrehajtási rendelet 27. szakasza szerint, azon édes vagy más csemegeborok, amelyek forgalombahozatal tárgyát nem képezik, hanem tulajdonosaik saját házi szükségletére vannak szánva, nem esnek a bejelentési kötelezettség alá.

— **Vasuti szerencsétlenség.** A közeli Lokve állomás mellett tegnap korán reggel könnyen végzetessé válható vasuti baleset történt. Az 1087. számú tehervonat éppen egy alaguton ment át, midőn a tolatómozdony kapcsolója észrevétlenül elszakadt. A mozdony még az alagut kijárata mellett utolérte a vonatot és oly erővel ment neki az utolsó kocsinak, hogy onnan levetette Weisz János vonat-

málházót, ki a vágányokra esett a mozdony elé. Weisznek volt annyi lélekjelenléte, hogy felsőtestét és közben elrántotta a vágányoktól de a tolómozdony hóékeje így is jobb lábán átment és azt térden alul eltörte. Az éjszakai sötétségben senki sem vette észre a balesetet s Weisz csak hason csuszva tudott a 86. számú órház felé közeledni, honnan az őt, kiáltásaira segítségére sietett. Félórával reá megérkezett a reggeli gyorsvonat, mely Fiuméba hozta a szerencsétlent. Az állomásról a mentők szállították a kórházba. Az összeütközésnél a tehervonat utolsó kocsija megrongálódott.

Egy életunt leány öngyilkossági kísérlete. Gallovich Silvia 18 éves fiumei születésű hálfonó leány, ki a Via Andrassy 14. sz. házában lakik, régebbi idő óta közelebbi ismeretségben van egy fiatal nős emberrel, ki vele együtt a Remai utcában Benussi Péternél van alkalmazva. A dolog miatt a lánynak többször szemrehányást tett az anyja sőt tegnapelőtt tetleg is bántalmazta mire a leány elment hazulról és a Via del Volto 4. számú házában lakó nős hátyjához ment, hol sógornője fogadta. Mikor a sógornő egy pillanatra a konyhába távozott, a leány egy kis üveg lysolt vett elő és annak több mint felét kiitta. Mikor a sógornője visszajött a szobába, megdöbbenve vette észre, hogy a leány öngyilkosságot kísérelt meg. Gyorsan tejet adott neki s azután orvost hívatott. Ez a kórházba szállította a leányt, ahol kimosták a gyomrát. Kihallgatni eddig nem lehetett, mert eszméletlen kívül van. Az erős méreg borzalmasan összeégette a gyomrát és állapota életveszélyes.

Egy öreg asszony tragikus halála. A felső Scurigne utca 1. sz. házában tegnap előtt reggel tragikus módon halt meg Tiblias Katalin 84 éves öregasszony. Még korán reggel az ágyban feküdt, mikor az ágya mellett égi gyertya az ablakfüggönyre dőlt és a szoba lángba borult. Az asszony, ki magas kora miatt már alig birt járni nem tudott magán segíteni s a fojtó füstben megfulladt. A házbelleik később vették észre az erős tüzzel és mire az öregasszony szobájába behatoltak, az már csak néhány szót tudott szólni és azután meghalt. Holttestét a temető halottasházába szállították.

Nagy lopás a susáki postahivatalban. A susáki postahivatalba tegnapelőtt egy kocsiskülső ember tért be és tintát és tollat kért egy levelezőlap megírásához. Mikor a postásasszony valamiért eltávozott az asztalától, megdöbbenve vette észre, hogy egy Bacich Ante által Mrkopalj községnek fóladott 2126 koronát tartalmazó pénzeslevél az asztalról eltűnt s vele együtt a kocsiskülső embernek is nyoma veszett. A tolvajt, kiről a postásleány nem tud személyleírást adni, mert arcát nem látta erőlyesen nyomozza a susáki csendőrség.

Távirat ◀▶ Telefon.

Wekerle Bécsben.

BÉCS, febr. 1. Wekerle miniszterelnök ma délbén Bárczy titkára kíséretében Bécsbe érkezett és a magyar házba szállt, ahol Zichy Aladár miniszter fogadta. Wekerle holnap kihallgatásra megy a királyhoz, hogy a parlamenti helyzetről, a pártok magatartásáról, az ujoncjavaslatról és az annexió javaslat előkészítéséről referáljon öfelségének. A miniszterelnök ezuttal az osztrák kormányval is tárgyalni fog a bankkérdésben és a boszniai kereskedelmi és agrárbank kérdésében. Wekerle szerdén reggel érkezik vissza Budapestre, hogy a képviselőház szerda délelőtti ülésén jelen lehessen.

Kossuth Ferenc felépült.

BUDAPEST, febr. 1. Kossuth Ferenc ma orvosai engedelmével elhagyta lakását és a kereskedelmi minisztériumba hajtatott, ahol a tisztviselők nagy ovációval fogadták. Kossuth ma újból átvette a minisztérium ügyeinek vezetését.

Neumann Ármán meghalt.

BUDAPEST, febr. 1. Neumann Ármán udvari tanácsos, volt országgyűlési képviselő

és a megszűnt szabadelvű párt egykori oszlopos tagja ma Budapesten meghalt. Holttestét Rákos-Kereszturra szállították.

Kirabolt vasuti pénztár.

NAGYKIKINDA, febr. 1. Az itteni vasuti személypénztárba ma éjjel rablók törtek be és az összes nagymennyiségű készpénzt elrabolták. A tetteseknek eddig nem sikerült nyomukra akadni.

A török bojkott szünőfélben.

KONSTANTINAPOLY, febr. 1. A bojkottbizottság kénytelen lesz a bojkottot néhány nap mulva megszüntetni, mivel a török kereskedők és iparosok türelmetlenül hangoztatják, hogy az osztrák és magyar árura sürgősen rá vannak utalva.

Végleges megegyezés Törökországgal.

KONSTANTINAPOLY, febr. 1. A nagyvezér tegnap néhány diplomatának kijelentette, hogy a török-osztrák-magyar megegyezés egyezményének végleges aláírása nem fog nehézségekbe ütközni.

Vérgzés Plevljében.

PLEVLJE, febr. 1. Itt tegnap egy szerb ember meggyilkolása miatt a szerb es mohamedán lakosság között összeütközés történt. A vérgzésnek számos halottja és sebesültje van. Török katonaság cirkál az egész városban, hogy a vérgzés újabb kitörését megakadályozza.

Ismét óriási földregzés.

TANGER, febr. 1. Egész Marokkóban ma éjjel nagy földregzés pusztított. Számos falu elpusztult. Az áldozatok száma megszámlálhatatlan.

LISSZABON, febr. 1. A marokkói földregzés itt is jelentékeny károkat okozott.

Ujabb földregzés Messinában.

MESSINA, jan. 31. Tegnap este 10 órakor ismét erős földregzéseket éreztek itt, amelyek néhány házat romba döntöttek s a nép körében nagy pánikot okoztak. Az éj folyamán a lökések többször ismétlődtek. Tegnap 90 holttestet találtak meg.

Messinában népszámlálást fogantatosítottak, melyből kiderült, hogy a még nemrég 160 ezer embert számláló város lakóinak száma 4700 lélekre olvadt le.

Ahol a rendőrfőnök maga lop.

SZENT-PÉTERVÁR, febr. 1. Hihetetlen szenzáció! Kelt egész Pétervárot, hogy ma délelőtti Lopuchin rendőrfőnököt, a titkos rendőrség fejét letartóztatták. Nagy sikasztásoknak jöttek a nyomára.

Nyilt-tér*).

Értesítés.

A fiumei helyőrségnek folyó évi február hó 10. napjára hirdett bálja nem ezen a napon, hanem már február 9-én — kedden — fog lefolyni.

A rendezőség ezzel az intézkedésével számos család ama kívánságának óhajt eleget tenni, hogy a helyőrségi és a „Fondo del mare” néven rendezett jótékonyági bál között pihenő legyen.

A rendező bizottság tisztelettel kéri az érdeklődőket, hogy ezen értesítés tartalmát ismerőseik körében terjeszteni méltóztassanak és pedig annál is inkább, mert a meghívottak külön értesítést nem kapnak.

Fiume, 1909. évi január hó 29-én.

A fiumei helyőrség vigalmi bizottsága.

* E rovatban közöltékért a beküldő felelős. (A szerk.)

A lélegzés

sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsio után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezren meg ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeötlő a javulás az általános egészséget illetőleg.

AZ Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle mérőszert vedjégyét — a halászt — hérjük figyelembe venni.

Étvágy és álom

visszatér, s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógytárban.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

naponta nagy előadás

a következő elsőrendű művészek részvételével Army Ada olasz énekesnő. Walthon Poldi bécsi szubrette. Blanche Alice nemet szavalónő. Miss Ella egyensúlyművész. Cavalli Eugenia olasz művész. Vukotics Nikola átváltozó művész. Rosario Sevilanita híres andaluziai táncosnő. Tauber Márton bécsi komikus. John Károly hasbeszélő. Duo Seymour angol táncosnők: Lindau Lina német szubrette. Vels Arthon zenebohóc.

Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

Lederer penzió Abbazia.

Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házában. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Kifogástalan fogakat fogsorokat aranyhidakat stb. stb.

Csakis PÁLMA ISTVÁN fogműtermében Fiume De la Ville szálló II. em. készítenek precíz kivitelben.

Figyelem!

Csak Rendulics M. fűszerkereskedésében Piazza Mercato Coperto, Braida kapható a legolcsóbb árban: nullás liszt 100 kilója K 38—, Tea 1 kg. K. 6.—, egy láda uborka (12 háromliteres üveg) K. 20.

Uj magyar hentes-üzlet!

Tisztelettel van szerencsém a t. fogyasztó közönség tudomására hozni, hogy Vico della Germania I. sz. alatt, a kászárnya átellenében

hentesáru-üzletet

nyitottam, hol az összes e szaknába vágó cikkeket naponta frissen, a legkitünőbb minőségben és legolcsóbb árban árusítom.

Cikkeimnek feltétlen tisztaságáról, valamint a legjobb kiszolgálásról előre is biztosítva a n. é. közönséget, kérem nagyrabecstűl pártfogását.

Mély tisztelettel

Szathmáry György hentes m.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után
4% netto kamatot
térít meg feleinek.
A járadékadót a bank önmaga viseli.

Használt és új
zsákok raktára.
Bel- és külföldi gyártmányu új és használt
zsákok vétele és eladása.
Rupnik Emil
Urményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz.

Elő virágcsokrot,

koszorut, virágdiszítést bármely alkalomra izlésesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárójában).

Cserepes növényben nagy választék.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

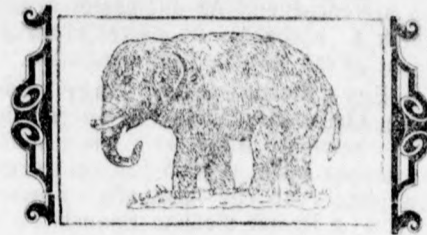
Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEJY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Cirkvenica

Palace Hotel THERAPIA Szanatorium.

Téli üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.

Hajó-közlekedés naponta négyszer.

Enyhe tengeri klíma. 120 szoba. Modern kényelem.

Penzió 7 koronától.

Tökéletes orvosi berendezések. Orvos dr. Groó Béla.

Prospektust küld:

THERAPIA igazgatósága Cirkvenicán.

Csak a legfinomabb, szárított
kokuszdiót

Edolgozzák fel a Ceres-gyárak. bből állítják elő minden pótlás nélkül! a lehető legtisztább készületekben a híres

CERES-ételzsirt

sütésre, rántásra és főzésre.

A BREKER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyvár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 literes palackot tartalmazó eredeti ládákban.

Vendéglősök rendelésre barna dupla malátá sör is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kitűnő konyhával. — Mérsékelt árak

VELENCE

Hôtel Royal Danieli. Elsőrangú ház a Riva Schiavonin. Teljesen újjáalakítva, új fürdő- és toalett-helyiségekkel s remek csarnokkal. Vasúti jegyelárusító és podgyász-szállító iroda a házban.

Grand Hôtel. A Canal Grande legszebb részében, nagy terrasszal, 250 szobával, 30 teremmel, toalett- s fürdő-helyiségekkel. A régi velencei paloták pazar fényével egyesíti a legmodernebb kényelmet. Kitűnő francia konyha.

Hôtel Regina (Rome et Suisse). Gyönyörű fekvéssel, terrasszal, téli kerttel, olvasó és dohányzó termekkel, a melyek mind a Canal Grandera tekintenek. — Felhuzó. — Villanyvilágítás s gőzfűtés minden szobában. Teljesen újjáalakítva. — Mérsékelt árak. —

Viktoria szálló. Központi fekvéssel, 2 percrenyire a Szt. Márk tértől. 200 szoba. — Olvasó s dohányzó termek. — Felhuzó. — Gőzfűtés s villanyvilágítás. — Elsőrendű étterem. — Igen mérsékelt árak. — Omnibus az állomásnál.

Beaurivage szálló és penzió. A Riva Schiavoni a Doge palota mellett. Teljesen újonnan felszerelve és hosszú tartózkodásokra minden kényelemmel ellátva. — Mérsékelt árak. —

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő

KORONA VENDÉGLŐT december 1-én átvettem.

Heti étlap: Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halátelek Szombat: Különféle hurkák Vasárnap: Kitűnő töltött káposztát.

Havi étkezők 18 és 20 frt. étlap szerint 24 frt.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!

Tulajdonos: Ladányi György.

Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!

„A Tengerpart” immár hatodik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg népszerűségét és olvasottságát.